

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslaget har som hovedformål at tilvejebringe sikkerhed for, at ledelsen i en virksomhed m.v., herunder direktører og bestyrelsesmedlemmer, vil kunne straffes for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen, som disse er umiddelbart ansvarlige for eller medvirker til.

Baggrunden for lovforslaget skal i første række søges i den tvivl, der i praksis er opstået om, i hvilken udstrækning der efter den eksisterende lovgivning kan gøres strafansvar gældende over for denne personkreds.

Denne tvivl om rækkevidden af strafansvaret efter arbejdsmiljøloven har navnlig sammenhæng med den i lovens kap. 4 indeholdte særlige udpegning af de persongrupper, der er pligts subjekter efter loven. I kap. 4 er beskrevet de særlige pligter, der påhviler henholdsvis arbejdsgiveren, arbejdsledere og ansatte samt visse andre, såsom leverandører, installatører, reparatører, planlæggere, bygherrer m.fl.

Denne særlige opregning har rejst spørgsmålet, hvorvidt ledelsen i en virksomhed vil kunne henføres til de opregnede pligts subjekter.

Det har herved i særlig grad givet anledning til tvivl, hvorvidt de pågældende personer vil kunne anses som arbejdsgivere i henhold til arbejdsmiljøloven i de tilfælde, hvor virksomheden drives i selskabsform.

I administrativ praksis har det hidtil været lagt til grund, at strafansvaret for en arbejdsgiver principielt vil kunne rettes mod såvel den fysiske person, der leder eller deltager i ledelsen af en virksomhed, som mod selskabet som sådant. Den i praksis opståede tvivl herom har i forening med spørgsmålets principielle og praktiske betydning efter Arbejdsministeriets opfattelse skabt behov for, at der tilvejebringes et klart lovgrundlag for ledelsens pligter og ansvar i henhold til arbejdsmiljøloven.

Lovforslaget indebærer, at de i loven fastsatte bestemmelser om arbejdsgiverens pligter tilsvarende finder anvendelse på den, som leder eller deltager i ledelsen af virksomheden.

Lovforslaget indebærer således også, at strafansvaret for den pågældende personkreds skal bedømmes efter samme regler som en arbejdsgiver. Den særlige adgang til at idømme en arbejdsgiver bøder på objektivi grundlag foreslås imidlertid i overensstemmelse med de bærende hensyn bag dette ansvar ikke overført til de heromhandlede personer.

2. Den i det forudgående beskrevne særlige opregning af pligts subjekter i arbejdsmiljøloven har endvidere givet anledning til tvivl om, i hvilken udstrækning der kan blive tale om strafansvar for personer, der medvirker til en overtrædelse af arbejdsmiljøloven.

Der foreslås derfor indsat en særlig bestemmelse, der præciserer at straffelovens § 23 om strafansvar for medvirken i lighed med anden tilsvarende særlovgivning finder anvendelse på overtrædelser af arbejdsmiljøloven.

3. Der fremsættes dernæst forslag om ophævelse af den særlige adgang for en arbejdsgiver til at overdrage dennes strafferetlige ansvar til driftsledere, arbejdsledere eller andre kvalificerede overordnede.

Den gældende ordning herom er særegen for arbejdsmiljøloven i forhold til anden tilsvarende særlovgivning, ligesom den i praksis i det væsentlige har vist sig at være uden praktisk betydning i forbindelse med bedømmelsen af en arbejdsleders strafferetlige ansvar.

4. Der foreslås endvidere indføjet hjemmel til i særlige tilfælde at idømme fængselsstraf for overtrædelse af arbejdsmiljøloven. Strafferammen bringes herved i overensstemmelse med, hvad der gælder efter miljøbeskyttelsesloven.

5. Endelig foreslås nogle få redaktionelle ændringer og præciseringer af visse af Arbejdstilsynets beføjelser i forbindelse med tilsynet med virksomhederne.

6. Lovforslaget forventes ikke at medføre væsentli-